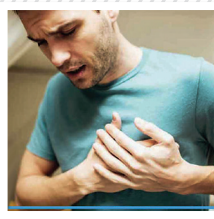

درمان مصرف بیش از حد
فردی که اقدام به مصرف بیش از اندازه داروهای OTC کرده است، نیازمند مراقبت فوری پزشکی است. تماس با اورژانس ۱۱۵ نخستین اقدام است و توصیه‌های کارشناس اورژانس می‌تواند منجر به رفع مشکل یا در صورت وجود عوارض جدی‌تر بیمار با آمبولانس به مرکز درمانی اعزام شود.

حمله قلبی بامسکن‌ها!

میزان مصرف برخی مسکن‌ها از جمله استامینوفن و ایبوپروفن در گروه‌های سنی نوجوانان و جوانان بالاست. آنها به اشتباه تصور می‌کنند که مصرف زیاد مسکن موجب تأثیر سریع‌تر داروست، در حالی که عوارض آن را در نظر نمی‌گیرند. مصرف بیش از دوز توصیه شده استامینوفن موجب از کار افتادن کبد، خونریزی معده، نارسایی کلیه و افزایش خطر حملات قلبی می‌شود.

۷۶

عوارض داروهای توصیه‌ای

بروز علائم بیماری در همه افراد یکسان نیست و داروها هم پاسخگویی یکسانی برای همه ندارند

عوارض حاد و مزمن

داروهای OTC به معنای صدرصد بی‌خطر نیستند و می‌توانند عوارض حاد و مزمن داشته باشند. عوارض حاد آنهایی هستند که مصرف کننده بلافاصله بعد از خوردن دارو با آن مواجه می‌شود.

مصرف آسپیرین ۴ استامینوفن

داروی استامینوفن را مردم به عنوان یک داروی بی‌ضرر یا کم‌ضرر می‌شناسند اما عوارض این دارو هم در صورت مصرف بی‌رویه قابل توجه است. اگر بیمار ۴ استامینوفن ۵۰۰ میلی گرمی در روز استفاده کند دچار مسمومیت کبدی یا کما خواهد شد.

۲۰۰ مسکن داریم

همین حالا حدود ۲۰۰ مسکن در فهرست دارویی کشور وجود دارد که همه آنها در صورت خرید بدون نسخه باید طبق دستور و توصیه پزشک داروخانه مورد مصرف قرار بگیرد.

عفونت را خودسرانه درمان نکنید

برخی در مواجهه با سعال به دنبال داروهای بدون نسخه برای رفع مشکل هستند اما برخی از این موارد مثل موارد عفونی را نباید با مصرف خودسرانه دارو، درمان کرد و باید عفونت موجود در بدن مصرف خودسرانه درمان نکنید.

عوارض نسل قدیم سرماخوردگی‌ها

داروهای OTC برای سرماخوردگی یا حساسیت‌های فصلی نسل قدیم و جدید دارند. نسل قدیم این داروها خواب‌آوری شدید دارند و فرد در صورت مصرف بیش از اندازه آنتی‌هیستامین‌ها در فعالیت کاری و رانندگی با مخاطراتی مواجه می‌شود. نسل جدید این داروها خواب‌آوری کمتری دارند اما OTC نیستند و باید از سوی پزشک تجویز شوند.

اثر بخشی داروها یکسان نیست

فرهنگ غلط دیگری که در کشور ما وجود دارد این است که فرد دارویی را که استفاده کرده و تجربه مصرف آن را دارد، به دیگران توصیه می‌کند. این فرهنگ نادرستی است چون حتی سردرد در افراد یکسان نیست و برای خرید داروی مسکن باید یک شرح حال از سوی دکتر داروخانه گرفته شود. نکته مهم این است که هر درد یا سردردی باهر مسکنی برطرف نمی‌شود و دلیل اینکه انواع و اقسام مسکن‌ها را در اختیار داریم هم همین است. دردهای قاعدگی، مفاصل یا سردرد با مسکن‌های متفاوت، پاسخگویی مختلف دارند، به همین دلیل تجویز به اصطلاح عمه و خاله برای مصرف داروها، به هیچ وجه توصیه نمی‌شود.

نظر پزشک را بپرسید

تداخلات دارویی درباره داروهای OTC هم اهمیت زیادی دارد. این داروها با داروهای انعقاد خون تداخل مصرف دارند. فرد مبتلا به بیماری‌های قلبی که داروی وارفارین استفاده می‌کند نباید داروهای OTC را بدون تجویز پزشک مصرف کند. حتی مصرف همزمان آنتی‌بیوتیک و مسکن هم می‌تواند کارایی آنها را تحت تأثیر قرار دهد. OTC‌ها همچنین می‌توانند جذب ویتامین را مختل کنند و به همین دلیل کسانی که مصرف بالایی در داروها دارند باید از دکتر داروخانه درباره تداخلات دارویی اطلاعات لازم را بگیرند تا اثر بخشی داروی اصلی که استفاده می‌کنند کمتر نشود و مشکلاتی برایشان ایجاد نکند.

از مترو و باشگاه‌ها

دارو نخرید

دکتر احمدی مهری
پژوهشگر حوزه سلامت

برخی افراد در متروی تهران کپسول‌هایی را برای فروش عرضه و ادعا می‌کنند که این داروها می‌توانند باعث کاهش قابل توجه وزن در کمتر از ۲ تا ۳ ماه شوند. فروشندگان این قبیل محصولات که تعدادشان هم کم نیست، درباره محتوای این کپسول‌های لاغری اطلاعات درستی به مشتریان‌شان نمی‌دهند، در حالی که این داروها حاوی موادمخدر هستند و به عنوان محصولات مؤثر در چربی‌سوزی یا کاهش وزن و در برخی موارد حتی درمان اعتیاد به مردم فروخته می‌شوند. یکی از ترفندهای این افراد برای فروش داروهایشان این است که محتویات داروهایشان را گیاهی عنوان می‌کنند در حالی که تمام آنها حاوی موادمخدر است. موادمخدرها هستند. البته افراد هم پس از مصرف در بازه زمانی کوتاه مدت حجم قابل توجهی از وزن‌شان را از دست می‌دهند، اما عوارض پس از مصرف این داروها فاجعه‌بار است. این داروها قطعاً باعث آسیب جدی به کبد و کلیه یا اختلالات روانی می‌شوند و حتی فرد را نسبت به ماده مخدر موجود در این داروها دچار اعتیاد می‌کنند. به همین دلیل توصیه جدی این است که برای کاهش وزن و لاغری و حتی درمان اعتیاد، از داروهای که توسط مراکز معتبر ارائه نمی‌شوند و از محتویات آن مطلع نیستید استفاده نکنید. عمده مراکز عرضه چنین داروهایی علاوه بر مترو، برخی باشگاه‌های ورزشی هستند که فروشندگان این محصولات مشتریان‌شان را به بهانه چربی‌سوزی بیشتر تشویق به خرید آنها می‌کنند. اتفاق بد هم این است که برخی پس از مصرف این داروها آن را به دیگران هم توصیه می‌کنند. درباره مصرف داروها باید ۳ نکته مهم را مورد توجه قرار داد، اول پرهیز از خرید در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، دوم نخریدن دارویی که فاقد بسته‌بندی مناسب و آرم سازمان غذا و داروست. نکته سوم اینکه چنین داروایی الزاماً باید از سوی پزشک تجویز شود.

هر نوع داروی بدون نسخه الزاماً از داروخانه و با نظر دکتر داروخانه تهیه شود. در صورت دسترسی نداشتن به پرورشور داروها، سایت‌های معتبر در اینترنت منابع خوبی برای کسب اطلاعات لازم هستند. استفاده طولانی مدت از داروهای OTC هم توصیه نمی‌شود چون می‌تواند هم عوارض جانبی داشته باشد و هم برخی از آنها به تدریج اثر بخشی خود را از دست بدهند.

یک توصیه جدی